

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Constantin Alerguș,

judcătorii – Iurie Diaconu, Ion Guzun, Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul-șef interimar al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Stoianov Victor XXX,

născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 23 decembrie 2014 - până la 28 aprilie 2015 (instanța de fond);*
- 2. de la 19 mai 2015 - până la 24 septembrie 2015, de la 21 martie 2016 - până la 30 noiembrie 2016 (instanța de apel);*
- 3. de la 18 decembrie 2016 – până la 02 februarie 2016, de la 01 martie 2017 – până la 20 iunie 2017 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 28 aprilie 2015, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Stoianov Victor a fost condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. c), f) Cod penal, la 3 ani închisoare cu suspendare executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 4 ani și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a se ocupa cu activitatea, care este legată cu producerea, prepararea, prelucrarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora pe un termen de 5 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Stoianov Victor, la 08 august 2014, în jurul orei 20⁰⁰, având la sine substanța narcotică, și anume: marihuana uscată, și păstrând-o ilegal cu scopul de înstrăinare la domiciliul său de pe adresa xxx, a comercializat-o ilegal cet. Culev G. în cantitate de 0,98 grame, care este inclusă în Lista substanțelor narcotice și psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 79 din 23.01.2006,

precum și în Lista nr. 1 din Tabelul nr. 1 al Protocolului nr. 7 din 01.12.1998 al Comitetului permanent de control asupra drogurilor de pe lângă Ministerul Sănătății al RM și în Lista nr. 1 din Tabelul nr. 1, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1088 din 05.10.2004, circuitul căreia în scopuri medicale este interzis, recepționând în urma tranzacției ilegale sus indicate un venit în sumă de 120 lei.

Tot el, continuând intenția sa criminală, pe data de 09 august 2014, în jurul orei 17⁰⁰, având substanța narcotică, și anume: marihuana uscată și păstrînd-o ilegal cu scopul de înstrăinare la domiciliul său de pe adresa: xxx, a comercializat-o ilegal cet. Culev G. în cantitate de 4,21 grame, ceea ce constituie proporții mari, potrivit Listei substanțelor narcotice și psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 79 din 23.01.2006, precum și Listei nr. 1 din Tabelul nr. 1 al Protocolului nr.7 din 01.12.1998 al Comitetului permanent de supravegherea asupra narcoticele Ministerului Sănătății al RM și Listei nr. 1 din Tabelul nr. 1, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1088 din 05.10.2004, circuitul căreia în scopuri medicale este interzis, recepționând în urma tranzacției ilegale sus indicate un venit în sumă de 240 lei.

Astfel, Stoianov V.I. a efectuat realizarea ilegală cet. Culev G. a substanței narcotice - marihuana în cantitate totală 5,19 grame, ce constituie proporții mari, recepționând în urma tranzacției ilegale un venit în suma totală de 360 lei.

Tot el, la sfârșitul lunii iunie 2014, data exactă în cadrul urmăririi penale n-a fost stabilită, cu scopul de preparare pentru comercializare ulterioară a substanțelor narcotice a strâns planta canabisului, care creștea la marginea de sud al or. Ceadâr-Lunga în spatele cimitirului vechi, a uscat-o, mărunțit-o și a preparat substanța narcotică, și anume: marihuana uscată, cu masa totală 10,48 grame, ce constituie proporții mari, care este inclusă în Lista substanțelor narcotice și psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 79 din 23.01.2006, și ilegal a păstrat-o în domiciliul său de pe adresa: xxx cu scopul de înstrăinare ulterioară până la 21.08.2014, când a fost reținut de către colaboratorii de poliție în urma percheziției autorizate la domiciliul său.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul și inculpatul, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a inculpatului la 4 ani

închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a se ocupa cu activitatea care este legată cu producere, prepararea, prelucrarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora pe un termen de 5 ani. A menționat că instanța de fond a stabilit o pedeapsă prea blândă inculpatului, fără a lua în considerație pericolul social al infracțiunii, care se manifestă prin răspândirea consumului de droguri în rândul cetățenilor. La fel nu s-a ținut cont de persoana infractorului și de comportamentul acestuia pe parcursul examinării cauzei, iar căința sinceră invocată de către instanță drept circumstanță atenuantă are un caracter formal, ce nu corespunde realității obiective.

De asemenea, a indicat că instanța eronat a admis cererea inculpatului privind examinarea cauzei în procedură simplificată, deoarece recunoașterea vinovăției și căința acestuia este doar formală, mai mult ca atât, acesta în ședința de judecată a dat declarații contradictorii cu cele date la urmărirea penală.

Astfel, examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală a fost admisă cu grave erori procedurale, deoarece nu a fost anulată încheierea din 14.01.2015 prin care instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în procedură generală.

- inculpatul, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă pe un termen de 2 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an. Instanța nu a luat în considerație circumstanțele atenuante stabilite și anume că anterior nu a fost atras la răspundere penală, este caracterizat pozitiv și are la întreținere un copil minor. A menționat că instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin.(8) CPP, stabilindu-i pedeapsa care depășește limitele descrise în norma menționată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 24 septembrie 2015 a fost respins apelul declarat de inculpat, admis apelul procurorului, rejudecată cauza potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțată o nouă hotărâre, prin care:

- Stoianov V. a fost condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. c), f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, la 2 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a se ocupa cu activitatea, care este

legată cu producere, prepararea, prelucrarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analogilor acestora pe un termen de 4 ani.

În rest, celelalte dispozițiile ale sentinței au fost menținute.

5. Instanța de apel, a menționat că instanța de fond corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, probele au fost apreciate în modul corespunzător, făcând o încadrare juridică corectă a acțiunilor inculpatului.

Totodată, Colegiul penal a conchis că, pedeapsa stabilită lui Stoianov V. cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este prea blândă și nu va asigura atingerea scopului pedepsei penale, iar instanța de fond la stabilirea acesteia, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 61 Cod penal, precum și criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii, precum și de persoana inculpatului.

Prin urmare, infracțiunea comisă de inculpat atentează la sănătatea publică a cetățenilor prin răspândirea prin comercializare a substanțelor narcotice și psihotrope, iar dispunerea executării pedepsei în condiții non privative de libertate nu va evita comiterea de noi infracțiuni de către inculpat.

6. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, cu stabilirea unei pedepse mai blânde.

A menționat că la stabilirea pedepsei instanța nu a ținut cont de faptul că el este caracterizat pozitiv, are la întreținere un copil minor și este angajat în câmpul muncii la o firmă turcă. Totodată, instanța nu și-a motivat soluția adoptată și neîntemeiat a respins apelul său, iar cel al acuzatorului de stat a fost admis.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 02 februarie 2016, a fost admis recursul ordinar declarat de inculpat, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Cahul.

Instanța de recurs a constatat că inculpatului i-a fost incriminat prepararea și comercializarea ilegală a marihuanei uscate, care a fost identificată ca substanță narcotică în baza Listei substanțelor narcotice și psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 79 din 23.01.2006, adică infracțiunea prevăzută la art. 217¹ alin.(3) lit.f) Cod penal.

Însă, în privința agravantei prevăzute la lit.c) alin.(3) art. 217¹ CP – „cu

utilizarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor, a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă”, instanța a menționat că inculpatul nu a produs-o cu scopul de a produce noi preparate sau medicamente, dar pentru a pune ilegal în dispoziția societății civile contra cost.

Astfel, în învinuirea adusă inculpatului greșit a fost invocată agravanta lit.c) al alin.(3) art. 217¹ CP.

În asemenea circumstanțe, instanța de fond urma să respingă cererea înaintată de inculpat privind judecarea cauzei potrivit art.364¹ CPP și să dispună judecarea cauzei în procedură generală, în cadrul căreia era în drept de a exclude din învinuirea înaintată inculpatului semnul calificativ prevăzut la art. 217¹ alin.(3) lit.c) Cod penal.

8. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 noiembrie 2016, au fost admise apelurile declarate, casată total sentința Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 28 aprilie 2015 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Stoianov Victor a fost condamnat în baza art. 217¹ alin.(3) lit. f) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legale de producerea, prepararea, prelucrarea substanțelor narcotice psihotrope sau a analoagelor acestora pe un termen de 4 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 ani.

9. Instanța de apel a conchis că potrivit învinuirii inculpatului i-a fost incriminată infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin.(3) lit. c), f) Cod penal, însă pentru a fi prezent calificativul prevăzut la lit.c) – *cu utilizarea drogurilor sau a analoagelor acestora a căror circulație în scopuri medicale este interzisă*, nu este suficient ca substanțele narcotice sau psihotrope să fie incluse în Lista nr. 1 din Tabelul nr.1 aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1088 din 05.10.2004, dar presupune și utilizarea acestora.

Astfel, prin sintagma utilizarea substanțelor narcotice, psihotrope presupune folosirea substanțelor menționate la producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea lor în diferite scopuri: de exemplu, producerea unor noi preparate, medicamente, adaosul lor în produse etc.

Prin urmare, deși marihuana ridicată de la inculpatul Stoianov Victor se include în Lista nr. 1 din Tabelul nr.1, acesta nu a folosit-o cu scopul de a produce noi preparate sau medicamente, dar pentru a o pune ilegal la

dispoziția societății civile contra cost.

Instanța de apel a constatat că în acțiunile lui Stoianov V. sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 217 alin.(3) lit.f) Cod penal – producerea, păstrarea, distribuirea sau alte operațiuni ilegale cu droguri sau cu analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare, ori înstrăinarea ilegală a drogurilor sau analogilor acestora în proporții mari.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, persoana celui vinovat, circumstanțele cauzei, considerând că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar cu stabilirea pedepsei închisorii, cu aplicarea art. 90 Cod penal suspendarea condiționată a executării pedepsei.

10. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar procurorul, care invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6), 10) CPP, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de condamnare, cu excluderea art.90 Cod penal.

În argumentarea recursului a menționat că pedeapsa stabilită inculpatului este prea blândă, iar instanța neîntemeiat a considerat aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, pedeapsă care nu corespunde scopurilor și principiilor pedepsei penale prevăzute la art.61 CP.

Astfel, infracțiunea comisă de inculpat atentează la sănătatea publică a cetățenilor la răspândirea prin comercializare a substanțelor narcotice și psihotrope, iar suspendarea executării pedepsei nu va evita comiterea de noi infracțiuni din partea inculpatului.

La fel a reținut că, necătând la faptul că instanța a menționat lipsa careva circumstanțe atenuante, totodată a indicat circumstanțele care le-a considerat ca fiind atenuante, stabilindu-i pedeapsa minimă cu închisoare, și tot în baza acestora circumstanțe, suspendă condiționat executarea pedepsei penale.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei, inclusiv cu aplicarea art.90 Cod penal, instanța a acordat circumstanțelor atenuante, drept o dublă valență juridică, fapt nepermis.

11. Asupra recursului declarat referință nu a fost depusă.

12. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Reieșind din prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în

baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, fiind obligate să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

Decizia instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 7) și 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit legislației în vigoare, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță, prin apel, se transmit instanței de apel: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Colegiul penal constată că instanța de apel a casat sentința primei instanțe, prin care Stoianov V. a fost condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit.c), f) Cod penal și, în urma rejudecării cauzei, a fost adoptată o nouă hotărâre de condamnare a lui Stoianov Victor în baza art. 217¹ alin. (3) lit.f) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de producerea, prepararea, prelucrarea substanțelor narcotice psihotrope sau a analoagelor acestora pe un termen de 4 ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată a fost suspendată pe un termen de probațiune de 3 ani.

Verificând legalitatea noii soluții, adoptate de către instanța de apel în privința lui Stoianov Victor și anume de condamnare a acestuia pentru producerea, păstrarea, distribuirea sau alte operațiuni ilegale cu droguri sau cu analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare, ori înstrăinarea ilegală a drogurilor sau analogilor acestora, în proporții mari, Colegiul penal atestă că la judecarea apelului instanța a comis următoarea eroare de drept.

Conform părții descriptive a deciziei instanței de apel, fapta imputată lui Stoianov V. și anume de comiterea infracțiunii nominalizate mai sus, *nu a*

fost constatată și descrisă ca fiind săvârșită de acesta, ce ar determina calificarea faptei săvârșite conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit.f) Cod penal, ci ilegal s-a reținut doar o parte incompletă din faptă, cu mențiunea că "în acțiunile lui Stoianov V. sunt prezenți indicii infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin.(3) lit. f) Cod penal, descriind probele ce constată vinovăția condamnatului.

Această stare de lucruri contravine prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, în coroborare cu cele ale art. 415 alin.(1) pct.2) și 417 Cod de procedură penală, potrivit căreia partea descriptivă a deciziei instanței de apel trebuie să cuprindă: descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, inclusiv încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

În acest sens, Colegiul penal reține că una din condițiile adoptării unei decizii legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 417 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Prin descrierea faptei considerată a fi dovedită, se cere ca modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii să coroboreze cu concluzia privind constatarea vinovăției și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, iar din analiza deciziei instanței de apel, nu rezultă că instanța a constatat fapta ca fiind comisă de inculpat.

Totodată, acuzatorul de stat critică hotărârea contestată în partea stabilirii pedepsei inculpatului, pe care o consideră prea blândă în coraport cu circumstanțele cauzei, referitor la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, susținând că pedeapsa stabilită de instanța de apel este una neechitabilă, nu va contribui la evitarea de noi infracțiuni de către inculpat, dar și la corectarea acestuia.

Motivele invocate de procuror în recurs, referitor la individualizarea pedepsei, instanța le consideră întemeiate, din următoarele considerente.

Colegiul penal consideră, că la aplicarea pedepsei lui Stoianov V. pentru infracțiunea comisă, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, astfel, pripit a ajuns la concluzia despre aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Astfel, potrivit circumstanțelor stabilite, inculpatul Stoianov V. a comis

infracțiunea care face parte din categoria celor grave, având un grad social de periculos sporit, care se manifestă prin răspândirea, distribuirea consumului de droguri în rândul cetățenilor, totodată, inculpatul fiind implicat în activitatea de circulație ilegală a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, a pus în pericol viața și sănătatea altor persoane.

Având în vedere că erorile de drept invocate nu pot fi corectate de către instanța de recurs, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să ia în considerație cele expuse în prezenta decizie, să înlăture încălcările de lege menționate, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de procuror în apel și recurs, să respecte prevederile art. 394, 414 Cod de procedură penală și, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417, 385 și 394 Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul-șef interimar al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Stoianov Victor* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 14 iulie 2017.

Președinte

Constantin Alerguș

Judecătorii

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu